

Ex/Sans/PG/3.4B/75/2017

MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2017

(2nd Year, 3rd Semester)

SANSKRIT

Course : XIV/B

[Etymology]

Time : Two Hours

Full Marks : 30

अधस्तनेषु प्रश्नत्रितयं समाधेयम्। अन्यतमस्य प्रश्नस्य सुरगिरा
देवनागरीलिप्या समाधानं कार्यम्। सर्वे प्रश्नाः समानमानार्हाः।

- १। किं नाम दैवतम्? दैवतकाण्डस्यारम्भोपयोगोऽस्ति न वेति
यास्कमतमाधारीकृत्य वैशद्येन विवृणुत।
- २। परोक्षकृतानामृचां लक्षणं सप्तस्वपि विभक्तिषूदाहरणानि प्रदर्श्य तेषु
लक्षणसङ्गतिर्भवति न वेति विचार्यताम्।
- ३। अदेवतानां देवतात्वमाशङ्क्य तत्समाधानं यास्काचार्येण यथाकारि
तथा वैशद्येन प्रतिपाद्यताम्।
- ४। निरुक्तनये कति देवताः? किञ्च तासां स्वरूपम्? कथं च तासु
देवतासु भेदाभेदौ विभावनीयौ?
- ५। अधोलिखितेषु यथेच्छं पदचतुष्टयं यास्कीयनिर्देशपुरःसरं
निर्वचनीयम् —

(क) उष्णिक्,

(ख) ककुप्,

[Turn over]

[2]

- (ग) त्रिष्टुप्,
- (घ) मन्त्रः,
- (ङ) पिपीलिका,
- (च) गायत्री।

६। सन्दर्भद्वयं यथायथं व्याख्येयम् —

- (क) अथापि पौरुषविधिकैरङ्गैः संस्तूयन्ते।
 - (ख) नाराशंसा इति नैरुक्ताः।
 - (ग) अथापि स्तुतिरेव भवति नाशीर्वादः।
 - (घ) अथाध्यात्मिक्य-उत्तमपुरुषयोगाः अहमिति चैतेन सर्वनाम्ना।
-